

Παράδειγμα ιά.

Ἀριθμὸς ἐνικός.		Πληθυντικός.	
Ὄνομα.	ὁ παῖς	οἱ παῖδ-ες	
Γενική,	τοῦ παιδ-ός	τῶν παιδ-ων	
Δοτική,	τῷ παιδ-ὶ	τοῖς παι-σὶ	
Αἰτιατ.	τὸν παιδ-α	τούς παιδ-ας	
Κλητ.	ὦ παῖ	ὦ παιδ-ες	

Δυϊκός.

Ὄνομα καὶ Αἰτιατ.	τὸ παιδ-ε
Γενική καὶ Δοτική,	τοῖν παιδ-οῖν
Κλητ.	ὦ παιδ-ε

Παράδειγματα θηλυκῶν περιττοσυλλάβων.
 Τὰ θηλυκὰ περιττοσύλλαβα ὀνόματα κλίνονται ὡς τὰ ἀρσενικά
 ἄλλην διαφοράν δὲν ἔχουσι παρά τὸ ἄρθρον.

Παράδειγμα α΄.

Ἀριθμὸς ἐνικός,		Πληθυντικός.	
Ὄνομα.	ἡ χελιδὼν	αἱ χελιδόν-ες	
Γενική,	τῆς χελιδόν-ος	τῶν χελιδόν-ων	
Δοτική,	τῇ χελιδόν-ι	ταῖς χελιδό-σι	
Αἰτιατ.	τὴν χελιδόν-α	τάς χελιδόν-ας	
Κλητ.	ὦ χελιδόν	ὦ χελιδό-νες	

Δυϊκός.

Ὄνομα καὶ Αἰτιατ.	τὴ χελιδόν-ε
Γενική καὶ Δοτική,	ταῖν χελιδόν-οιν
Κλητική, ...	ὦ χελιδόν-ε.

Παράδειγμα β΄.

Ἀριθμὸς ἐνικός.		Πληθυντικός.	
Ὄνομα.	ἡ μήτηρ	αἱ μητέρ-ες	
Γενική,	τῆς μητρ-ός	τῶν μητέρ-ων	
Δοτική,	τῇ μητρ-ὶ	ταῖς μητρά-σι	
Αἰτιατ.	τὴν μητέρ-α	τάς μητέρ-ας	
Κλητ.	ὦ μήτηρ	ὦ μητέρ-ες	

Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτιατ. τὰ μητέρ-ε
 Γενική καὶ Δοτική, ταῖν μητέρ οιν
 Κλητική, ... ὦ μητέρ-ε.

Παράδειγμα γ.

Ἀριθμὸς ἐνικός.

Πληθυντικός.

Ὄνομ.	ἡ	νύξ	αἱ	νύκ-τες
Γενική,	τῆς	νυχ-τός	τῶν	νυχ-τῶν
Δοτική,	τῇ	νυχ-τί	ταῖς	νυ-ξί
Αἰτιατ.	τήν	νύκ-τα	τάς	νύκ-τας
Κλητ.	ὦ	νύξ	ὦ	νύκ-τες

Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτιατ. τὰ νύκ-τε
 Γενική καὶ Δοτική, ταῖν νυχ-τοῖν
 Κλητική, ... ὦ νύκ-τε.

Παράδειγμα δ.

Ἀριθμὸς ἐνικός.

Πληθυντικός.

Ὄνομ.	ἡ	ὄψ	αἱ	ὄπ-ες
Γενική,	τῆς	ὄπ-ός	τῶν	ὄπ-ῶν
Δοτική,	τῇ	ὄπ-ί	ταῖς	ὄ-ψι
Αἰτιατ.	τήν	ὄπ-α	τάς	ὄπ-ας
Κλητ.	ὦ	ὄψ	ὦ	ὄπ-ες

Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτιατ. τὰ ὄπ-ε
 Γενική, καὶ Δοτική, ταῖν ὄπ-οῖν
 Κλητική, ... ὦ ὄπ-ε

Παράδειγμα ε.

Ἀριθμὸς ἐνικός

Πληθυντικός.

Ὄνομ.	ἡ	ἐλπίς	αἱ	ἐλπίδες
Γενική,	τῆς	ἐλπί-δος	τῶν	ἐλπί-δων
Δοτική,	τῇ	ἐλπί-δι	ταῖς	ἐλπί-σι

Αἰτιατ.	τήν	ἐλπί-δα	τάς	ἐλπί-δας
Κλητ.	ὦ	ἐλπίς	ὦ	ἐλπί-δες

Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτιατ. τὰ ἐλπί-δε
Γεν. καὶ Δοτική, ταῖν ἐλπί-δοιν
Κλητική, ... ὦ ἐλπί-δε

Παραδείγματα οὐδετέρων περιττοσυλλάβων.

Παράδειγμα α΄.

	Ἀριθμός ἐνικός.		Πληθυντικός.	
Ὄνομ.	τὸ	πρᾶγμα	τὰ	πράγμα-τα
Γενική,	τοῦ	πράγμα-τος	τῶν	πραγμά-των
Δοτική,	τῷ	πράγμα-τι	τοῖς	πράγμα-σι
Αἰτιατ.	τὸ	πρᾶγμα	τὰ	πράγμα-τα
Κλητ.	ὦ	πρᾶγμα	ὦ	πράγμα-τα

Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτιατ. τὸ πρᾶγμα-τε
Γενική καὶ Δοτική, τοῖν πραγμά-τοιιν
Κλητική, ... ὦ πρᾶγμα-τε.

Παράδειγμα β΄.

	Ἀριθμός ἐνικός.		Πληθυντικός.	
Ὄνομ.	τὸ	γόνα	τὰ	γόνα-τα
Γενική,	τοῦ	γόνα-τος	τῶν	γονά-των
Δοτική,	τῷ	γόνα-τι	τοῖς	γόνα-σι
Αἰτιατ.	τὸ	γόνα	τὰ	γόνα-τα
Κλητ.	ὦ	γόνα	ὦ	γόνα-τα

Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτιατ. τὸ γόνα-τε
Γενική καὶ Δοτική, τοῖν γονά-τοιιν
Κλητική, ... ὦ γόνα-τε

Παράδειγμα γ΄.

	Ἀριθμός ἐνικός.		Πληθυντικός.	
Ὄνομ.	τὸ	φρέαρ	τὰ	φρέα-τα

Γενική,	τοῦ	φρέα-τός	τῶν	φρέα-των
Δοτική,	τῷ	φρέα-τι	τοῖς	φρέα-σι
Αἰτιατ.	τό	φρέαρ	τά	φρέα-τα
Κλητ.	ὦ	φρέαρ	ὦ	φρέα-τα

Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτιατ. τῷ φρέα-τε
 Γενική καὶ Δοτική, τοῖν φρέα-τοῖν
 Κλητική, . . . ὦ φρέα-τε

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΛΟΝΜΑΛΩΝ ΤΙΝΩΝ ΕΠΙΘΕΤΩΝ.

Ἐπίθετα τινὰ ἔχουσι δύο ὀνομαστικάς, ἐκ τῶν ὁποίων ἢ μία ἀνάγεται εἰς τὰ ἰσοσύλλαβα, ἢ δὲ ἄλλη εἰς τὰ περιττοσύλλαβα, καὶ εὐρίσκονται καὶ τῶν δύο πτώσεις τινές, ὥστε ἢ μία ἀναπληροῖ τὴν ἔλλειψιν τῆς ἄλλης· τοιαῦτα εἶναι τὰ, μέγας ἢ μέγαν, καὶ πολὺς ἢ πολλός· αἱ ὀνομαστικαὶ μέγας καὶ πολὺς δανείζονται τὴν ἐνικήν γενικήν καὶ δοτικήν τῶν ὀνομαστικῶν, μέγαν, πολλόν, εἰς τὸ ἀρσενικὸν καὶ οὐδέτερον γένος· ὁ δυϊκὸς δὲ καὶ πληθυντικὸς ἀριθμὸς, καὶ τὸ θηλυκὸν γένος, κλίνονται ὁμαλῶς, καθὼς τὰ ἰσοσύλλαβα.

Ἀρσενικὸν

Θηλυκὸν

Οὐδέτερον

Ἐνικός.

ὁ πολὺς

ἡ πολλή

τὸ πολὺ

τοῦ πολλοῦ

τῆς πολλῆς

τοῦ πολλοῦ

τῷ πολλῷ

τῇ πολλῇ

τῷ πολλῷ

τὸν πολύν

τὴν πολλήν

τὸ πολὺ

Πληθυντικός.

οἱ πολλοί

αἱ πολλαί

τὰ πολλὰ

τῶν πολλῶν

τῶν πολλῶν

τῶν πολλῶν

τοῖς πολλοῖς

ταῖς πολλαῖς

τοῖς πολλοῖς

τούς πολλοὺς

τάς πολλὰς

τὰ πολλὰ.

Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτιατική

τὰ πολλὰ

τῷ πολλῷ

Γενική καὶ Δοτική

τοῖν πολλοῖν

ταῖν πολλαῖν

τοῖν πολλοῖν

Κλητική

Ἐνικός.

ὁ μέγας	ἡ μεγάλη	τὸ μέγα
τοῦ μεγάλου	τῆς μεγάλης	τοῦ μεγάλου
τῷ μεγάλῳ	τῇ μεγάλῃ	τῷ μεγάλῳ
τὸν μέγαν	τὴν μεγάλην	τὸ μέγα

Πληθυντικός.

οἱ μεγάλοι	αἱ μεγάλαι	τὰ μεγάλα
τῶν μεγάλων	τῶν μεγάλων	τῶν μεγάλων
τοῖς μεγάλοις	ταῖς μεγάλαις	τοῖς μεγάλοις
τούς μεγάλους	τάς μεγάλας	τὰ μεγάλα

Δυϊκός.

Ὄνομα καὶ Αἰτιατική	τῷ μεγάλῳ	τὰ μεγάλα	τῷ μεγάλῳ
Γενική καὶ Δοτική	τοῖν μέγαλοιν	ταῖν μεγάλαιν	τοῖν μέγαλοιν

Παρατηρήσεις

ΕΙΣ ΤΑ ΑΣΥΝΑΙΡΕΤΑ ΠΕΡΙΤΤΟΣΥΛΛΑΒΑ.

Ἀριθμὸς ἐνικός.

Α'. Ἡ γενική ἐνική γίνεται ἀπὸ τὴν ὀνομαστικήν, ἢ μὲ μόνην προσθήκην τῆς συλλαβῆς ΟΣ, καθὼς γίνεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὰ λήγοντα εἰς ν, ἢ ρ, ὡς, Ἑλληγν Ἑλληγνος, μὴν μηγνός, σωτήρ σωτήρος, ἀροτήρ ἀροτήρος, ἡ τῆς τος, καθὼς εἰς τὰ λήγοντα εἰς α, ι, υ, ὡς, σῶμα σώματος, μέλι μέλιτος, γόνυ γόνατος, δόρυ δόρατος, (τὰ δύο ὁμοιωτελευταῖα εἶναι ἀπὸ τὰς ἀγρήστους ὀνομαστικὰς γόνας, δόρας), πλὴν τοῦ γάλα γάλακτος, ὡς ἀπὸ τοῦ γάλαξ, ἢ ἐνταυτῷ καὶ μὲ μεταβολὴν τινὰ τῆς ὀνομαστικῆς καὶ τότε, ἐὰν ἡ ὀνομαστική ἔχη εἰς τὸ τέλος διπλοῦν σύμφωνον ξ, (γς, κς, χς), ἢ ψ (βς, πς, φς), τὸ ξ μεταβάλλεται εἰς γος, κος, ἢ χος, τὸ δὲ ψ εἰς βος, πος, φος, δηλαδὴ τίθεται ο μεταξὺ τῶν δύο συμφώνων, τῶν ὁποίων ἐπέχει τὸν τόπον τὸ ξ, ἢ ψ, ὡς, αἶξ αἶγός, κόραξ κόρακος, θρίξ τριχός, φλέψ φλεβός, ὦψ ὦπός, κατῆλιψ κατήλιφος, κ. τ. λ. ἐξαιρουμένων τινῶν, ὡς, νύξ νυκτός, ἄναξ ἀνακτός. Ἐὰν δὲ ἡ

ἢ ὀνομαστικῆ λήγῃ εἰς ας μακρόν, εἰς εἰς ἢ εἰς ους, ἢ γενική κάμναι εἰς αντος, εντος, οντος, ὡς, τύψας, τυψαντος, τιθείς τιθέντος, ὀδοῦς ὀδόντος· διότι αἱ τοιαῦται ὀνομαστικά προέρχονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ ἄλλας, αἱ ὁποῖαι ἦσαν εἰς ανς, ενς, ονς, καὶ ἀπὸ τῆς ὁποίας ἀπεβλήθη τὸ ν πρὸ τοῦ ς διὰ τὴν εὐφωνίαν, εἰς τὴν τοιαύτην δὲ ἀποβολὴν, εἴαν τὸ ἐναπολειπόμενον φωνῆεν ἦναι α, γίνεται μακρόν· εἴαν δὲ ἦναι ε ἢ ο, τὸ μὲν ε μεταβάλλεται εἰς τὴν ει δίφθογγον, τὸ δὲ ο εἰς τήνου· ὅθεν εἰς τῆς πλαγίας πτώσεις τῶν εἰς εἰς καὶ ους ἀναφαίνεται τὸ φωνῆεν τῆς εἰς ενς καὶ ονς ὀνομαστικῆς· εἰς τὴν πληθυντικὴν ὁμοῦς δοτικὴν, ἢ ὁποία λήγει εἰς σι, ἀποβάλλεται πάλιν τὸ ν, καὶ ἀκολουθεῖν αἱ αὐταὶ τροπαί, ἡγουν τὸ ε γίνεται ει, ὡς, τιθέντος τιθεῖσι, τὸ ο μεταβάλλεται εἰς ου, ὡς, ὀδόντες ὀδοῦσι, τὸ δὲ α γίνεται μακρόν, ὡς πάντες πᾶσιν· ὅθεν εἰς τὰ τοιαῦτα ἐμπορεῖ τις νὰ εὐρίσκη τὴν ὀνομαστικὴν ἀπὸ τὰς πλαγίας πτώσεις. Οὕτω καὶ πολλὰ ἄλλα ὀνόματα λήγοντα εἰς ς, λαμβάνουσιν εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις δ, θ, ἢ τ, ἀπὸ ὀνομαστικῆς, εἰς τὰς ὁποίας ἔγινεν ἀποβολὴ αὐτῶν διὰ τὸ ἐπιφερόμενον ς· διὰ τοῦτο καὶ εἰς τὴν πληθυντικὴν δοτικὴν ἀποβάλλεται, ὡς, ἐλπίς ἐλπίδος, ἐλπίσι· ὄρνις ὄρνιθος ὄρνισι, χάρις χάριτος, χάρισι. κ. τ. λ. Καὶ εἰς ταῦτα ὁμοίως τὰ ὀνόματα, δοθείσης μιᾶς πλαγίας πτώσεως, ἧτις ἔχει εἰς τὴν λήγουσαν δ, θ, ἢ τ, ἐμπορεῖ τις ἐκ ταύτης νὰ εὐρίσκη τὴν ὀνομαστικὴν ἐκ τῆς ὀνομαστικῆς ὁμοῦς δὲν ἐμπορεῖ νὰ ὀδηγηθῆ εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις, ἀλλὰ πρέπει νὰ προστρέχη εἰς τὸ λεξικόν. Εἰς τὴν Ἰωνικὴν καὶ Δωρικὴν διάλεκτον ἀντὶ τῆς γενικῆς ἰδος ἀπαντᾶται συχνὰ ἰος, καθὼς, μῆνιος, Θέμιος, κ.τ.λ. ἀντὶ μῆνιδος, Θέμιδος κτλ.

Β'. Ἀπὸ τὰ λήγοντα εἰς αρ ἄλλα μὲν κάμνουσι τὴν γενικὴν εἰς ατος, καθὼς, ὄνειαρ ὄνειάτος, ἀλειφαρ ἀλείφατος, ἦπαρ ἦπατος, ἦμαρ ἦματος, φρέαρ φρεατος, στέαρ στέατος, δέλεαρ δελέατος, κ. τ. λ. ἄλλα δὲ εἰς αρος, καθὼς, ἔαρ ἔαρος, θέναρ θέναρος, νέκταρ νέκταρος, κ. τ. λ.

Γ'. Εἰς ὀνόματα τινὰ ἔχοντα εἰς τὴν λήγουσαν η, ἢ ω, εἰάν δὲν ἐπιφέρεται ξ ἢ ψ (πλὴν τοῦ ἀλώπηξ), μεταβάλλεται καὶ τὸ ληκτικὸν φωνῆεν τῆς ὀνομαστικῆς εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις, ὡς, λιμὴν λιμένος, ποιμὴν ποιμένος, αὐχὴν αὐχένος, ἀδὴν ἀδένος· ῥήτωρ ῥήτορος, Αὐτοκράτωρ Αὐτοκράτορος, πανδαμάτωρ πανδαμάτορος, Ἔκτωρ Ἐκτορος· οὕτω καὶ εἰς τὰ εἰς ὠν θηλυκά, εἰκὼν εἰκόνοσ, ἀηδὼν ἀηδόνοσ, χελιδὼν χελιδόνοσ· καὶ τὰ εἰς ὠν κοινὰ κατὰ τὸ γένος, μεῖζων (ὁ καὶ ἡ) μεῖζονοσ, ἐλάσσων ἐλάσσονοσ, κρείττων κρείττονοσ, εὐγνώμων εὐγνώμονοσ, ἀμνήμων ἀμνήμονοσ, κτλ.

Τὰ εἰς ηα λήγοντα καὶ μεταβάλλοντα τὸ η εἰς ε, λαμβάνουσι τὸν τόνον ἐπάνω εἰς τοῦτο, ὡς, μήτηρ μητέροσ· ὅταν δὲ ἀποβληθῆ τὸ ε, ὁ τόνοσ καταβιβάζεται, ὡσ μητροσ, θυγατροσ· τὸ δὲ Δημήτηρ μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ ε ἀναβιβάζει τὸν τόνον, ὡσ, Δημήτεροσ Δήμητροσ.

Γ' Η δοτικὴ λήγει εἰς Ι.

Δ'. Ἡ αἰτιατικὴ γενικῶσ μὲν λήγει εἰς Α, ὡσ Ἑλληνα, λέοντα, φύλακα, κόρακα, Ἀραβα, γίγαντα, κ. τ. λ. ὁμοίωσ καὶ ὅταν ἡ ὀνομαστικὴ ἔχη τὸν τόνον εἰς τὴν λήγουσαν, ἔθεν, ἐλπίσ, ἐλπίδα· ποῦσ, πόδα· ὁδοῦσ, ὁδόνοτα. τὰ δὲ ἔχοντα σύμφωνον πρὸ τῆσ καταλήξεωσ τῆσ γενικῆσ, εἰάν δὲν τονίζετα· ἡ τελευταία συλλαβὴ αὐτῶν, κάμνουσι τὴν αἰτιατικὴν εἰς α, καὶ εἰς ιν, ὡσ, ἔρισ, ἔριδα, καὶ ἔριν· ὄρνις ὄρνιθα, καὶ ὄρνιν· χάρισ, χάριτα, καὶ χάριν· κλεῖσδε κλεῖδα, καὶ κλεῖν· Ἀτικῶσ· οὕτω καὶ τὰ σύνθετα ἀπὸ τὸ ποῦσ, βραδύποουσ βραδύποδα, καὶ βραδύπουν· κ. τ. λ. Ὅμοίωσ καὶ ὅσα εἶναι σύνθετα ἀπὸ ὄξυτονούμενα, ὡσ, εὐελπίσ, εὐέλπιδα, καὶ εὐελπιν· φιλόπατρισ, φιλοπάτριδα, καὶ φιλόπατριν.

Τὰ εἰς ὠν (μάλιστα τὰ συγκριτικὰ) ἀποβάλλουσιν ἐνίστε τὴν α κατάληξιν τῆσ αἰτιατικῆσ, ὡσ Ποσειδῶ, Ἀπόλλω, κυκεῶ, αἰῶ, ἐλάσσω

Ε'. Ἡ κλητική γίνεται ἀπὸ τὴν ὀνομαστικὴν κατὰ τοὺς ἀκολουθούτους τρόπους.

1. Τὰ εἰς εὐς καὶ ὕς, καὶ τὰ εἰς ους καὶ αἰς, ἀποβάλλουσι τὸς εἰς τὴν κλητικὴν, ὡς, βασιλεὺς βασιλεῦ, πάρις πάρι, πρέσβυς πρέσβυ, πλακοῦς πλακοῦ, παῖς παῖ.

2. Ἰδιαιτέρως δέ, τὰ εἰς ας καὶ εἰς εἰς λήγοντα, τὰ ὅποια προέρχονται ἀπὸ ὀνομαστικᾶς εἰς ανς καὶ ενς, καὶ ἔχουσιν αντος καὶ εντος εἰς τὴν γενικὴν, ἀποβάλλουσι τὸς, καὶ λαμβάνουσι τὸν, ὡς, Αἴας (ἐκ τοῦ Αἴανς), ὦ Αἴαν· Θόας, ὦ Θόαν· χαρίεις, ὦ χαρίεν. Εὐρίσκονται ὅμως κύρια ὀνόματα λήγοντα εἰς ας, τῶν ὁποίων ἡ κλητικὴ ἔχει μόνον α μακρόν, ὡς, Πουλυδάμας, ὦ Πουλυδάμα. Ἄτλας, ὦ Ἄτλα. Τὰ διπλᾶ ὅμως ξ, ψ, τῆς ὀνομαστικῆς φυλάττονται καὶ εἰς τὴν κλητικὴν ὡς, κόραξ, ὦ κόραξ· Ἄραψ, ὦ Ἄραψ, πλην τοῦ γύναι, ἐκ τῆς ὀνομαστικῆς γύναιξ· καὶ τοῦ ἄνα, ἐκ τοῦ ἄναξ, μόνον ὅταν λέγεται ἐπὶ τοῦ θεοῦ.

3. Ὅταν ἡ ὀνομαστικὴ λήγῃ εἰς Η, ἢ εἰς Ω, ἢ κλητικὴ μεταβάλλει τὰ φωνήεντα ταῦτα εἰς βραχέα, ἤγουν τὸ Η εἰς Ε, καὶ τὸ Ω εἰς Ο. ὡς μῆτηρ, ὦ μῆτερ· κύων· ὦ κύον· δαίμων, ὦ δαῖμον. Γίνεται δὲ τοῦτο, ὅταν καὶ εἰς τὰς ἄλλας πτώσεις μεταβάλλεται τὸ αὐτὸ φωνῆεν τῆς ὀνομαστικῆς, ὡς, δαίμων, δαίμονος, δαίμονι, δαίμονα, κ. τ. λ. Τινὰ ἀναβιβάζουσι συγχρόνως καὶ τὸν τόνον, ὡς, ἄνερ, πάτερ, δάερ, ἐκ τῶν ἀνήρ, πατήρ, δαήρ. Τῶν ἀκολουθῶν τριῶν ὀνομάτων, Ἄπολλων, Ποσειδῶν, σωτήρ, μ' ὅλον ὅτι τὸ ληκτικὸν φωνῆεν τῆς ὀνομαστικῆς φυλάττεται εἰς τὰς ἄλλας πτώσεις, εἰς τὴν κλητικὴν ὅμως μεταβάλλεται εἰς βραχύ· ὅθεν λέγομεν, ὦ Ἄπολλον, ὦ Ποσειδον, ὦ σωτερ, μὲ ἀναβιβάσμον τοῦ τόνου.

Ἐξαιροῦνται αἱ μετοχαὶ καὶ τὰ εἰς τὴν ὀξυτονοῦμενα οὐσιαστικά· διότι τούτων τὸ ληκτικὸν φωνῆεν τῆς ὀνομαστικῆς φυλάττεται καὶ εἰς τὴν κλητικὴν ὡς, ποιμήν, ὦ ποιμήν· λιμήν, ὦ λιμήν.

Ἄριθμός Δυϊκός.

ΣΤ'. Ὁ δυϊκός ἀριθμὸς κλίνεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον εἰς ὅλα τὰ ἀτυναίρετα περιττοσύλλαβα, καθὼς βλέπεις εἰς τὰ ἀνωτέρω παραδείγματα.

Ἄριθμός Πληθυντικός.

Ζ' Ἡ πληθυντικὴ ὀνομαστικὴ τῶν μὲν ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν τελειώνει εἰς ΕΣ, τῶν δὲ οὐδετέρων εἰς Α.

Η'. Ἡ πληθυντικὴ γενικὴ, πάντοτε εἰς ΩΝ.

Θ'. Ἡ πληθυντικὴ δοτικὴ φαίνεται ὅτι ἐμορφόνετο τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τὴν πληθυντικὴν ὀνομαστικὴν, προστιθεμένης τῆς συλλαβῆς σι, ἢ τοῦ σωνθέντος ι, ὥστε καὶ τῶν οὐδετέρων ὀνομάτων ἢ πληθυντικὴ ὀνομαστικὴ ἐμπορεῖ νὰ θεωρῆται ὡς νὰ εἶχε τὴν κατάληξιν ες ἀντί α' τοῦλάχιστον ἢ μορφή αὕτη τῆς πληθυντικῆς δοτικῆς ἔμεινεν εἰς χρῆσιν εἰς τὴν Ἰωνικὴν, Δωρικὴν, καὶ Αἰολικὴν διάλεκτον, ὡς κύ νες κύνεσ-σι· παῖδες παίδεσ-σι· χεῖρες χείρεσ-σι· ἄνδρες ἄνδρεσ-σι· πραγμάτεσιν (ὡς ἀπὸ ὀνομαστικῆς πράγματας).

Ὅταν εὐρίσκωνται δύο ε ε πρὸ τῆς καταλήξεως σσι, τότε ἡ πληθυντικὴ δοτικὴ λαμβάνει τριπλῆν μορφήν εσσι, εσσι, καὶ εσι, ὡς, βέλεα (βέλεες) βελέεσσι, βέλεσσι· βέλεσι· ἔπεα, ἐπέεσσι, ἔπεσσι ἔπεσι. κτλ. Εἰς ἄλλα πάλιν ὀνόματα ἡ πληθυντικὴ ὀνομαστικὴ προσλαμβάνουσα μόνον ι, μορφώνει τὴν δοτικὴν, ὡς ἄνακτες ἀνάκτεσσι· παῖδες παίδεσσι· χεῖρες χείρεσσι, κ. τ. λ. Εἰς τὴν μορφήν ταύτην τὸ ε, τὸ πρὸ τῆς καταλήξεως σι (δι' ἑνὸς σ) ἀπεβάλλετο, ὡς δεπάεσσι δέπασσι· θήρεσσι θηρσί· σωτήρεσσι σωτηρσί. Ἐὰν δὲ, ἀποβληθέντος τοῦ ε, μένη ἀμέσως πρὸ τῆς καταλήξεως σι κανὲν σύμφωνον τὸ ὁποῖον κάμνει κακοφωνίαν πρὸ τοῦ σ, ἤγουν δ, θ, τ, ν, γτ, τὸ τοιοῦτον σύμφωνον ἀπεβάλλετο, ὡς, πόδεσσι, καὶ, ἀποβληθέντος τοῦ ε, πὸδσί, καὶ διὰ τὴν εὐφωνίαν, ποσί· οὕτω καὶ ὀρνίθεσσι ὀρνισσι· χαρίτεσσι χάρισσι, φρένεσσι φρεσί· πάντεσσι πᾶσι. κ. τ. λ.

Ἡ παραλήγουσα τῆς πληθυντικῆς δοτικῆς φυλάττει τὸν χρό-

των τῶν ἄλλων πτώσεων ἤγουν, ἐὰν ἡ λήγουσα τῆς ἐνικῆς ὀνομαστικῆς γίνεται βραχεῖα εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις, τοιαύτη φυλάττεται καὶ εἰς τὴν πληθυντικὴν δοτικὴν, ὡς, κτεῖς κτενός κτεσί· πεῦς ποδός ποσί· δαίμων, δαίμονος δαίμοσι· ἀλώπηξ, ἀλώπεκος ἀλώπεξι. Ἐὰν ὁμοῦ ἀποβληθῶσι τὰ σύμφωνα ντ πρὸ τῆς καταλήξεως σι, ἡ ἡγουμένη συλλαβὴ ἦναι βραχεῖα, α, ι, καὶ ω, τότε γίνεται μακρὰ, ὡς, πάντεσι πᾶσι· Γίγαντεσι Γίγασι· ζευγνύντεσι ζευγνῦσι.

Ἐὰν τὸ ἡγούμενον φωνῆεν μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ ντ ἦναι ε ἢ ο, τὸ μὲν ε μεταβάλλεται εἰς τὴν δίφθογγον ει, τὸ δὲ ο εἰς τὴν ου, ὡς, τυφθέντος (τυφθέντεσι τυφθέντσι) τυφθεῖσι· ὀδόντες (ὀδόντεσι ὀδόντσι) ὀδοῦσι· κ. τ. λ. Ἡ πληθυντικὴ δοτικὴ χερσί γίνεται ἐκ τῆς Ἰωνικῆς καὶ Ἀττικῆς μορφῆς χεῖρ χερός·

Ὅταν πρὸ τῆς καταλήξεως σι ἦναι θ, π, φ, ἡ γ, κ, χ, ταῦτα μετὰ τοῦ σ, κᾶμνουσι τὰ διπλᾶ σύμφωνα ψ, ξ, ὡς, Ἄραβες Ἀράβεσι (Ἀραβσι) Ἄραψι· οὔτω καὶ μέροπες μέροψι, αἰγες αἰξι, κόρακες κόραξι, τρίχες (τρίχεσι θριξι).

Τινὰ τῶν ὀνομάτων μεταβάλλουσι εἰς α τὸ ε τὸ πρὸ τῆς καταλήξεως σι, ὡς πατέρες (πατέρεσι, κατὰ συγκοπὴν πατρέσι) πατράσι· οὔτω καὶ ἄνδρες (ἐκ τοῦ ἄνέρες) ἀνδράσι, θυγατέρες θυγατράσι, μητέρες μητράσι, ἀστέρες ἀστράσι, γαστέρες γαστράσι (καὶ γαστήρσι)· τοιοῦτον καὶ τὸ υἰάσι (ἐκ τοῦ υἷς υἷος, υἷες υἰέσι).

Τὸ ας τῶν εἰς αὐς μεταβάλλεται εἰς αυ ὡς, γράες γραῖες γραυσί, νᾶες ναυσί· τὸ δὲ ε τῶν εἰς ευς, εἰς ευ βασιλέες βασιλεῦσι.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΥΝΑΙΡΟΥΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΤΤΟΣΥΛΛΑΒΩΝ.

Ἀπὸ τὰ συναιρούμενα περιττοσύλλαβα, ἄλλα πάσχουσι τὴν συναίρεσιν εἰς ὅλας τὰς πτώσεις, καὶ ἄλλα εἰς ὀρισμένας τινάς.

Τὰ εἰς ΗΣ· ἀρσενικά καὶ θηλυκά, καὶ τὰ εἰς ΕΣ καὶ ΟΣ οὐδέτερα, λαμβάνουσι τὴν συναίρεσιν εἰς ὅλας ἐκεῖνας τὰς πτώσεις,

εἰς τὰς ὁποίας ἤθελαν εὐρεθῆν δύο ἀλλεπάλληλα φωνήεντα. Εἰς τὰ ἀκόλουθα παραδείγματα βάλλομεν τὴν συνηρημένην κλίσιν πληθυσίον τῆς ἀσυναίρετου.

Παράδειγμα τῶν εἰς ΗΣ.

Ἄριθμὸς ἐνικός.

Πληθυντικός.

Ἄσυναίρετον.		Συνηρημένον.		Ἄσυναίρετον.		Συνηρημένον.	
Ὀν.	ὁ ἀληθής	.	.	οἱ	ἀληθεές	.	ἀληθεῖς
Γεν.	τοῦ ἀληθέος	ἀληθοῦς		τῶν	ἀληθέων		ἀληθῶν
Δοτ.	τῷ ἀληθεῖ	ἀληθεῖ		τοῖς	ἀληθέσι	.	.
Αἰτ.	τὸν ἀληθέα	ἀληθῆ		τούς	ἀληθέας		ἀληθεῖς
Κλ.	ὦ ἀληθές	.	.	ὦ	ἀληθεές		ἀληθεῖς

(καὶ Ἄττικῶς ἀληθής.)

Δυϊκός.

Ἄσυναίρετον.		Συνηρημένον.	
Ὀ καὶ Αἰτ.	τῷ ἀληθέε		ἀληθῆ
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν ἀληθέσιν		ἀληθοῖν
Κλητική, . .	ὦ ἀληθέε		ἀληθῆ

Παράδειγμα τῶν εἰς ΕΣ.

Ἄριθμὸς ἐνικός.

Πληθυντικός.

Ἄσυναίρετον.		Συνηρημένον.		Ἄσυναίρετον.		Συνηρημένον.	
Ὀν	τὸ ἀληθές	.	.	τὰ	ἀληθέα		ἀληθῆ
Γεν.	τοῦ ἀληθέος	ἀληθοῦς		τῶν	ἀληθέων		ἀληθῶν
Δοτ.	τῷ ἀληθεῖ	ἀληθεῖ		τοῖς	ἀληθέσι	.	.
Αἰτ.	τὸ ἀληθές	.	.	τὰ	ἀληθέα		ἀληθῆ
Κλ.	ὦ ἀληθές	.	.	ὦ	ἀληθέα		ἀληθῆ

Δυϊκός.

Ἄσυναίρετον.		Συνηρημένον.	
Ὀν καὶ Αἰτ.	τῷ ἀληθέε		ἀληθῆ
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν ἀληθέσιν		ἀληθοῖν
Κλητική, . .	ὦ ἀληθέε		ἀληθῆ

Παράδειγμα τῶν εἰς ΩΣ.

Ἄριθμός ἐνικός. Πληθυντικός.

Ἄσυναίρετον.		Συνηρημένον.		Ἄσυναίρετον.		Συνηρημένον.	
Ὄν.	τὸ τεῖχος	. . . .	τὰ τεῖχεα			τείχη	
Γεν.	τοῦ τείχεος	τείχους	τῶν τειχέων			τειχῶν	
Δοτ.	τῷ τείχει	τείχει	τοῖς τείχεσι			. . . .	
Αἰτ.	τὸ τεῖχος	. . . .	τὰ τεῖχεα			τείχη	
Κλ.	ὦ τεῖχος	. . . .	ὦ τεῖχεα			τείχη	

Δυϊκός.

Ἄσυναίρετον				Συνηρημένον.	
Ὄν.	καὶ Αἰτ.	τὸ	τείχεε	τείχη	
Γεν.	καὶ Δοτ.	τοῦ	τειχέοιν	τειχοῖν	
Κλητική,		ὦ	τείχεε	τείχη.	

Τὰ εἰς ΩΣ καὶ Ω θηλυκὰ συναίρουσιν ὁμοίως εἰς τὸν ἐνικὸν ἀριθμὸν, ὅπου συμπίπτουσι δύο ἀλλεπάλληλα φωνήεντα. Εἰς τὸν δυϊκὸν ὅμως καὶ πληθυντικὸν ἀριθμὸν κλίνονται, ὡς τὰ ὀνόματα τῆς τρίτης κλίσεως τῶν ἰσοσυλλάβων.

Παράδειγμα.

Ἄριθμός ἐνικός. Πληθυντικός.

Ἄσυναίρετον.		Συνηρημένον.	
Ὄν.	ἡ αἰδώς	. . . .	αἶ αἰδοῖ
Γεν.	τῆς αἰδόος	αἰδοῦς	τῶν αἰδῶν
Δοτ.	τῇ αἰδοί	αἰδοῖ	ταῖς αἰδοῖς
Αἰτ.	τὴν αἰδόα	αἰδῶ	τάς αἰδοῦς
Κλ.	ὦ αἰδοῖ	. . . .	ὦ αἰδοῖ

Δυϊκός.

Ὄν.	καὶ Αἰτιατ.	τὰ	αἰδῶ
Γεν.	καὶ Δοτική,	ταῖν	αἰδοῖν
Κλητική,	. . . .	ὦ	αἰδῶ.

Ὅτιω κλίνονται καὶ τὰ Ἡώς, Λητώ, Σαπφώ, Ἰώ. καὶ τὰ Ἀττικά Γοργώ, χελιδώ, ἀηδών, ἀντί Γοργών, χελιδών, ἀηδών.

Παρατηρήσεις.

Α. Ἡ εἰς ΕΑ κατάληξις, ὅταν προηγῆται αὐτῆς φωνῆεν, συναίρεται Ἀττικῶς εἰς Α· ὅθεν ὕγιέα ὕγιᾶ, εὐφυέα εὐφυᾶ, ἐνδεέα ἐνδεᾶ, ἀντί, ὕγιῆ, εὐφυῆ, ἐνδεῆ. Ὁμοίως καὶ χρέα, ἀντί, χρέη, κατὰ συναίρεσιν ἐκ τοῦ χρέεα.

Β. Πολλάκις οἱ Ἀττικοὶ μεταχειρίζονται ἀσυναίρετως τὴν γενικὴν πληθυντικὴν τῶν συναιρουμένων, λέγοντες, τριήρων ἀνθέων, ὀρέων, κερδέων, κ.τ.λ. ἀντί τριηρῶν, ἀνθῶν, ὀρῶν, κερδῶν, σημείωσε ἀκόμη καὶ τὴν ἀσυναίρετον ἐνικὴν γενικὴν Ἄρεος, τοῦ Ἄρης ὀνόματος.

Γ. Ὅσα ἐπίθετα ὀνόματα εἶναι σύνθετα ἐκ τοῦ ἦθος, ὡς, συνήθης, χρηστοθήθης, κ.τ.λ. τούτων ἡ γενικὴ πληθυντικὴ μένει παροξύτονος καὶ εἰς τὴν συναίρεσιν· ὅθεν συνήθων, χρηστοθήων, κατὰ συναίρεσιν ἐκ τοῦ συνηθέων, χρηστοηθέων.

Δ. Τὰ εἰς ὡς καὶ ὠθηλυκὰ ἔχουσι τὴν ἐνικὴν κλητικὴν εἰς οἰ.

Ε. Ἡ συνηρημένη αἰτιατικὴ τῶν εἰς ὠθηλυκῶν ἀντί νὰ περισπᾶται κατὰ τὸν κοινὸν κανόνα τῆς συναίρεσεως, ὀξύνεται, ὡς, Λιτόα Λιτώ· ἡ χόα ἡχώ.

ΣΤ. Ἡ αἰτιατικὴ ἐνικὴ τῶν εἰς τῆς κυρίων ὀνομάτων προσλαμβάνει ἐνίοτε ν, ὡς Δημοσθένην, Σωκράτην, ὡς νὰ ἦσαν τῆς πρώτης κλίσεως.

Ζ. Τὰ συναιρούμενα ὀνόματα θεωρούμενα εἰς τὴν ἀσυναίρετον κατάστασίν των, ὑπόκεινται εἰς τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις. (40)

Η. Τῶν εἰς ὠθηλυκῶν ἡ αἰτιατικὴ ἐνικὴ κάμνει Ἰωνικῶς εἰς οῦν, ὡς, Ἰοῦν, Λητοῦν.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΙΣ ΥΣ ΚΑΙ ΕΙΣ Υ.

Τὰ εἰς ΥΣ ἀρσενικὰ καὶ ἠηλυκὰ, καὶ τὰ εἰς Υ οὐδέτερα, συναιροῦνται μόνον εἰς τὴν πληθυντικὴν ὀνομαστικὴν, αἰτιατικὴν καὶ

κλητικήν λαμβάνει συναίρεσιν καὶ ἡ ἐνική δοτική, ὅταν τὸ υ τρέπεται εἰς ε Κλίνεται δὲ κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΝ Εἰς ΥΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ.

Ἄριθμός ἐνικός. Πληθυντικός.

		Ἄσυναίρετον.	Συνηρημένον.
Ὅν.	ὁ ἰχθύς	οἱ ἰχθύες	ἰχθύς
Γεν.	τοῦ ἰχθύος	τῶν ἰχθύων	...
Δοτ.	τῷ ἰχθύϊ	τοῖς ἰχθύσι	...
Αἰτ.	τὸν ἰχθύν	τούς ἰχθύας	ἰχθύς
Κλ.	ὦ ἰχθύ	ὦ ἰχθύες	ἰχθύς

Δυϊκός.

Ὅν. καὶ Αἰτιατ.	τῷ	ἰχθύε
Γεν. καὶ Δοτική,	τοῖν	ἰχθύοιν
Κλητική,	ὦ	ἰχθύε.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ, ὁ μῦς, ἡ δρῦς, ὁ σῦς καὶ ἡ σῦς, ὁ νέκυσ, ἡ πίτυς.

Παράδειγμα τῶν εἰς ΥΣ ἐπιθέτων.

Ἄριθμός ἐνικός. Πληθυντικός.

	Ἄσυναίρετον.	Συνηρημένον.	Ἄσυναίρετον.	Συνηρημένον.
Ὅν.	ὁ ἡδύς	οἱ ἡδέες	ἡδεῖς	ἡδεῖς
Γεν.	τοῦ ἡδέος	τῶν ἡδέων	...	...
Δοτ.	τῷ ἡδέϊ	τοῖς ἡδέσι	...	...
Αἰτ.	τὸν ἡδύν	τούς ἡδέας	ἡδεῖς	ἡδεῖς
Κλ.	ὦ ἡδύ	ὦ ἡδέες	ἡδεῖς	ἡδεῖς

Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτιατ.	τῷ ἡδέε
Γενική καὶ Δοτική,	τοῖν ἡδέοιν
Κλητική,	ὦ ἡδέε.

Οὕτω κλίνονται ὅλα τὰ εἰς τὰ υς ἐπίθετα, ὡς, ὁ ξύς, ἀμβλύς, ταχύς, βραδύς, κ.τ.λ. καὶ τὰ εἰς υς οὐσιαστικά, ὅσα μεταβάλλουσι τὸ υ εἰς ε, ὡς, πῆχυς πῆχεος, πέλεκυς πελέκεος καὶ Ἄτιχ. πῆγεως, πελέκεως.